

L'homeopatia

L'**homeopatia**, del grec *homoios* (similar) i *pathos* (patiment), és una tècnica terapèutica amb més de 200 anys d'història. La teoria de l'homeopatia va ser desenvolupada pel metge alemany Christian Samuel Hahnemann (1755-1843).

Es basa en l'administració de petites dosis de substàncies químiques per activar les defenses de l'organisme i arribar suaument a guarir o millorar les malalties.

La teoria de l'homeopatia sosté que els mateixos símptomes que provoca una substància tòxica en una persona sana poden ser curats per un remei preparat amb la mateixa substància tòxica, seguint el **principi de similitud**, enunciat com a *similia similibus curantur* («el mal es cura amb el seu igual»).

Al voltant del principi de similitud giren altres principis. Són els següents:

- **Principi de dosi mínima:** administració de remeis molts cops en dosis infinitesimals.
- **Principi de la individualització:** la persona és un tot individual tant físicament com psíquicament.
- **Principi de remei únic:** prescripció d'un remei a partir de la globalitat de símptomes.
- **Principi d'experimentació patogenètica:** els medicaments homeopàtics es coneixen perquè s'han experimentat amb persones sanes, s'han descobert els símptomes que provoquen i, per tant, els símptomes que poden curar.

El medicament homeopàtic, prescrit amb els criteris anteriors, estimula la reacció de l'organisme a fi i efecte de restablir l'equilibri, que és el que s'anomena *salut*.

Altres aspectes importants de l'homeopatia són el mètode d'elaboració de les substàncies medicamentoses, la descripció de l'origen i el tipus de malalties, i la tècnica de la *presa del cas*.

Segons els especialistes, els avantatges de l'homeopatia són els següents:

- En una bona prescripció no hi ha efectes secundaris ni toxicitat dels medicaments.
- Potencia els mecanismes d'autodefensa.
- Permet tractar trastorns crònics.
- És un bon suport del tractament psicoterapèutic.

Recentment ha aparegut la versió en línia del [Diccionari d'homeopatia](#), del doctor Xavier Cabré i Playà, que es pot consultar a l'apartat «Diccionaris en línia» del

TERMCAT i a l'apartat «Terminologia sanitària» del web «Serveis lingüístics» del Departament de Salut.

A continuació us consignem alguns termes del *Diccionari*, que també podeu trobar al Cercaterm i a la Neoloteca del TERMCAT.

Terme	Definició
<p>avaluació pronòstica, n f es evaluación pronóstica fr évaluation pronostique en prognostic evaluation</p>	<p>Avaluació de les modificacions dels símptomes d'un pacient afectat per una malaltia crònica després d'haver-li administrat un medicament, i de les seves possibilitats de guariment, amb l'objectiu d'establir les pautes terapèutiques que li cal seguir a partir d'aquell moment.</p> <p>Nota: 1. L'avaluació pronòstica se sol fer trenta dies després d'haver administrat un medicament. 2. Diferents autors han descrit i agrupat les diverses possibilitats d'avaluació pronòstica. Els sistemes d'avaluació pronòstica més coneguts són el de S. Hahnemann, inclòs a l'<i>Organon</i>, el conjunt de les dotze observacions de J. T. Kent i, més recentment, el de G. Vithoulkas, que avalua vint-i-dues situacions diferents tenint en compte l'estat energètic, físic, mental i emocional del pacient i la dolença principal que ha motivat la consulta mèdica.</p>
<p>constitució, n f ca biotip, n m <i>sin. compl.</i> es biotipo es constitución fr biotype fr constitution en constitution</p>	<p>Conjunt de característiques morfològiques, fisiològiques i psicològiques de cada individu.</p> <p>Nota: 1. Cada constitució s'associa a un remei o a un conjunt de remeis que hi actuen favorablement. Una de les classificacions de constitucions més utilitzades en homeopatia, sobretot a França, és la d'A. Nebel, que basant-se en la morfologia òssia distingeix tres tipus de constitució: carbònica, fluòrica i fosfòrica. 2. La prescripció de remeis basada en la constitució del pacient és posterior a S. Hahnemann, el qual donava especial èmfasi al concepte de <i>miasma</i>.</p>
<p>diàtesi discràtica, n f es diátesis discrásica es diátesis discrática fr diathèse dyscrasique en destructive diathesis en dyscratic diathesis</p>	<p>Diàtesi resultant de l'evolució desfavorable d'una diàtesi limfàtica, escrofulosa o úrica, que predisposa al desenvolupament de tumors malignes, leucèmia i malalties degeneratives del sistema nerviós, i que es troba present en els estats terminals d'una malaltia.</p> <p>Nota: 1. Diàtesi relacionada amb el miasma sifilitic. 2. És una de les quatre diàtesis descrites per G. Koehler.</p>
<p>diàtesi medicamentària, n f ca diàtesi medicamentosa, n f es diátesis medicamentosa en drug-induced diathesis</p>	<p>Diàtesi adquirida com a conseqüència de l'administració persistent i excessiva d'un medicament, que fa que se'n pateixi algun efecte permanentment encara que se'n suspengui l'administració.</p> <p>Nota: Aquest fenomen va ocórrer especialment en les experimentacions dutes a terme en els inicis de l'homeopatia, quan es desconeixien els riscos reals de les substàncies experimentals, però també pot produir-se per l'ús terapèutic d'un medicament quan la repetició és excessiva o la constitució del malalt hi és massa sensible.</p>

<p> dilució seriada, n f es dilución en serie es dilución seriada es dilución sucesiva <i>fr</i> dilution en série <i>en</i> serial dilution <i>de</i> Verdünnungsreihe </p>	<p>Disminució progressiva de la concentració d'una substància continguda en una sèrie de flascons, de manera que la relació entre cada parella de dilucions consecutives es mantingui constant.</p>
<p> dinamització, n f ca potència, n f es dinamización es potencia <i>fr</i> dynamisation <i>en</i> dynamization <i>en</i> potenc </p>	<p>Preparat medicamentós obtingut per mitjà de la succussió d'una dilució o del fregament i raspat d'una trituració.</p>
<p> dinamitzar, v tr es dinamizar <i>fr</i> dynamiser <i>en</i> potentize, to </p>	<p>Procedir a la dinamització d'una substància per succussió en el cas de les dilucions, o per fregament i raspat en el cas de les trituracions.</p>
<p> enantiopatia, n f ca mètode antipàtic, n m <i>sin. compl.</i> ca mètode pal·liatiu, n m <i>sin. compl.</i> es enantiopatía es método antipático es método paliativo <i>fr</i> énantioopathie <i>fr</i> méthode antipathique <i>fr</i> méthode palliative <i>en</i> antipathic method <i>en</i> enantiopathy <i>en</i> palliative method </p>	<p>Mètode terapèutic basat en l'administració de medicaments que produeixen efectes o símptomes contraris als causats per la malaltia.</p> <p>Nota: 1. Una part de la terapèutica de la medicina convencional es basa en l'ús de medicaments oposats a la malaltia (antifebrils, antidiarreics, antiinflamatoris, antihipertensius, etc.).</p> <p>2. S. Hahnemann considerava que el mètode enantiopàtic és fonamentalment pal·liatiu, i per això sovint utilitzava la denominació <i>mètode pal·liatiu</i> per a referir-s'hi. Només el considerava indicat en casos d'urgència vital, en malalties aparents degudes a errors higiènics o dietètics, o en casos d'accidents aguts en persones sanes, com ara intoxicacions, cremades o ofegament</p>
<p> globalitat de símptomes, n f ca totalitat de símptomes, n f <i>sin. compl.</i> es globalidad de síntomas es totalidad de síntomas <i>fr</i> globalité des symptômes <i>fr</i> totalité des symptômes <i>en</i> symptom complex <i>en</i> symptom totality <i>en</i> totality of symptoms </p>	<p>Conjunt dels símptomes característics que descriuen la manera d'emmalaltir d'un pacient, incloent-hi els símptomes mentals, generals o locals, i que constitueixen l'única indicació fiable per a prescriure un remei.</p> <p>Nota: S. Hahnemann afirma en l'<i>Òrganon</i> que la globalitat de símptomes indica el remei curatiu perquè dona una imatge que reflecteix la malaltia interna i la reacció de la força vital per a corregir-la.</p>

<p>glòbul, n m es glóbulo <i>fr</i> globule <i>en</i> granule</p>	<p>Forma farmacèutica consistent en una esfera petita d'una massa aproximada de 3 a 5 mg, composta de lactosa, sacarosa o bé lactosa i sacarosa, que pot dur incorporat per impregnació el principi actiu del medicament en forma de dilució.</p> <p>Nota: La definició proposada correspon a la farmacopea francesa, que és la que se segueix més habitualment a l'Estat espanyol.</p>
<p>grànul, n m es gránulo <i>fr</i> granule <i>en</i> globule <i>en</i> pill <i>en</i> pillule</p>	<p>Forma farmacèutica consistent en una esfera petita d'una massa aproximada de 50 mg, composta de lactosa, sacarosa o bé lactosa i sacarosa, que pot dur incorporat per impregnació el principi actiu del medicament en forma de dilució.</p> <p>Nota: La definició proposada correspon a la farmacopea francesa, que és la que se segueix més habitualment a l'Estat espanyol.</p>
<p>mesmerisme, n m es mesmerismo <i>fr</i> mesmérisme <i>en</i> mesmerism</p>	<p>Mètode terapèutic en què es tracten les malalties per mitjà del magnetisme que emanen els éssers vius, consistent a transferir, una persona, la vitalitat a una altra, generalment passant-li les mans molts properes al cos i sense contacte.</p> <p>Nota: 1. Mètode desenvolupat per F. A. Mesmer.</p> <p>2. L'<i>Òrganon</i> de S. Hahnemann es refereix al mesmerisme en els darrers capítols, on en destaca els efectes de manera favorable, però adverteix de l'ús fraudulent que se'n pot fer.</p>
<p>mètode plus, n m es método plus <i>fr</i> méthode plus <i>en</i> plussing <i>en</i> plussing metho</p>	<p>Mètode que consisteix a diluir un medicament amb aigua o amb una barreja hidroalcohòlica, i a administrar-lo a intervals regulars sucussionant-lo abans de cada presa, amb l'objectiu de potenciar-ne les propietats terapèutiques sense que augmenti el risc d'agreujament homeopàtic o l'aparició d'efectes adversos.</p> <p>Nota: Està indicat especialment en el tractament de malalties agudes, en què sol ser recomanable augmentar el nombre de preses del medicament.</p>
<p>miasma sicòtic, n m ca sicosi, n f es miasma sicósico es miasma sicótico es sicosis <i>fr</i> miasme sycotique <i>fr</i> sycose <i>en</i> sycosis <i>en</i> sycotic miasm</p>	<p>Miasma crònic, originat per transmissió hereditària o per una infecció gonocòccica, que se sol manifestar per l'aparició de lesions condilomatoses i quístoses i per la proliferació de mucoses, que poden evolucionar i afectar òrgans interns.</p>
<p>nosode, n m es bioterápico es nosode <i>fr</i> biothérapique <i>fr</i> nosode</p>	<p>Remei obtingut a partir de la dinamització de cultius microbians, de secrecions i excrecions patològiques i de teixits malalts.</p> <p>Nota: 1. Els nosodes deriven de la isopatia, però un nombre limitat, com ara <i>Luesinum</i>, <i>Medhorrinum</i>, <i>Psorinum</i> o <i>Tuberculinum</i>, dels quals es coneixen els efectes a partir de l'experimentació patogenètica, s'administren seguint el</p>

<p><i>en nosode</i></p>	<p>principi de la similitud i s'utilitzen per a tractar els miasmes i les malalties que en deriven. 2. A França els nosodes es van comercialitzar amb la denominació de <i>bioteràpics</i>, la qual cosa explica l'ús que es fa d'aquesta forma en alguns contextos com a sinònima de <i>nosode</i>.</p>
<p>presa del cas, n f <i>es toma del caso</i> <i>fr prise du cas</i> <i>en case-taking</i> <i>de Fallaufnahme</i></p>	<p>Obtenció de les dades més significatives d'un pacient per mitjà de l'anamnesi, l'observació i l'exploració per a elaborar-ne la història clínica i establir una diagnosi i una terapèutica adequades.</p> <p>Nota: L'eficiència a l'hora de determinar el remei adequat per a un cas clínic depèn fonamentalment de la qualitat de la presa del cas.</p>
<p>repertori, n m <i>es repertorio</i> <i>fr répertoire</i> <i>en repertory</i></p>	<p>Inventari dels símptomes i dels processos produïts pels medicaments, compilats d'una o de diferents matèries mèdiques, ordenats de manera analítica, amb la indicació dels medicaments més apropiats per a tractar-los, i concebut per a simplificar la recerca en la matèria mèdica homeopàtica.</p> <p>Nota: 1. C. Boenninghausen, sota les indicacions de S. Hahnemann, va escriure l'any 1833 el primer repertori conegut. J. T. Kent va publicar a la fi del segle XIX l'obra <i>Repertory of the homoeopathic materia medica</i>, que és un dels repertoris més difosos, en el qual s'han basat la majoria de repertoris posteriors.</p> <p>2. En els repertoris, els medicaments es destaquen tipogràficament segons el grau d'intensitat amb què produeixen un símptoma o el guareixen. En el repertori de Kent el grau més intens es destaca en negreta, després en itàlica i el més dèbil en lletra normal. 3. La majoria de repertoris es troben disponibles en suport informàtic, fet que facilita la repertorització i permet una anàlisi més versàtil dels casos clínics.</p>
<p>sarcode, n m <i>es sarcode</i> <i>fr sarcode</i> <i>en sarcode</i></p>	<p>Remei obtingut a partir de la dinamització de substàncies derivades de plantes sanes, com ara glucòsids, resines o mucíl·lags, de teixits d'animals sans i de secrecions fisiològiques, del qual es coneixen els efectes a partir de l'experimentació patogenètica.</p> <p>Nota: 1. Els sarcodes deriven de la isopatia, però es poden utilitzar seguint els principis de l'homeopatia. A França s'elaboren uns remeis provinents de teixits d'animals sans (remeis opoteràpics i organoteràpics) que s'assemblen a alguns sarcodes pel fet que s'elaboren utilitzant el mateix tipus de matèria primera, però que se'n diferencien pel fet de no haver estat sotmesos a experimentació patogenètica i de prescriure's seguint únicament els principis de la isopatia.</p> <p>2. <i>Cholesterium</i>, <i>Adrenalinum</i> i <i>Urea</i> són exemples de sarcodes.</p>

<p> simíl·limum, n m es simillimum es simillimum fr simillimum fr simillimum en simillimum en simillimum </p>	<p> Remei que reproduïx amb la màxima exactitud possible tots els símptomes d'una malaltia, i que es considera el més indicat per a guarir-la perquè promou una resposta de l'organisme excepcionalment positiva. </p> <p> Nota: És un concepte diferent del de <i>remei similar</i>, el qual reproduïx aproximadament els símptomes d'una malaltia. </p>
<p> símptoma patogenètic, n m ca símptoma patogènic, n m es síntoma patogenético fr symptôme pathogénésique fr symptôme pathogénétique en pathogenetic symptom en pathogenic symptom en proving symptom </p>	<p> Síntoma que presenta una persona sana com a conseqüència de l'acció de la substància medicamentosa que se li ha administrat experimentalment, o que manifesta un individu en el curs d'una intoxicació. </p> <p> Nota: En el curs d'un tractament, els pacients sensibles a un medicament poden manifestar símptomes que corresponen a l'acció primària del medicament, els quals també es consideren símptomes patogenètics. </p>
<p> sucussió, n f es sucusión fr succussion en succussion </p>	<p> Agitació d'un flascó que conté una dilució mitjançant un nombre determinat de moviments vigorosos i rítmics per a dinamitzar-la. </p> <p> Nota: Les dilucions decimals, centesimals i cinquantamil·lesimals reben un nombre estàndard de moviments, que algunes farmacopees han fixat en un mínim de cent. Inicialment, aquest procediment es feia manualment, però en l'actualitat els laboratoris disposen d'aparells que automatitzen el procés. </p>

Font: TERMCAT i Acadèmia Mèdico Homeopàtica de Barcelona.

Comentari lingüístic elaborat per la Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.